

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonego przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNN.8014.96.2021.MG

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Kierunek został przyporządkowany do 4 dyscyplin naukowych. W *Załączniku do uchwały o procentowym przydziale kierunku Bezpieczeństwo Narodowe II stopnia do dyscyplin* wskazano następujące przyporządkowanie: nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca 89%), nauki prawne (6%), nauki o polityce i administracji oraz nauki socjologiczne (5%). W przypadku dyscyplin: nauki o polityce i administracji oraz nauki socjologiczne nie określono odrębnie dla każdej dyscypliny udziału liczby punktów ECTS w ogólnej liczbie punktów ECTS, co jest niezgodne w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661). Dodatkowo w opisie efektów uczenia się brak odwołania do dyscypliny naukowej nauki socjologiczne, do której został przyporządkowany kierunek.
2. Liczne zakładane efekty uczenia się nie są specyficzne ani dla kierunku będącego przedmiotem wniosku, ani dla profilu praktycznego, bowiem w bardzo ograniczonym zakresie uwzględniają umiejętności praktyczne specyficzne dla wnioskowanego kierunku. W opisie zakładanych efektów uczenia się brakuje określenia specyficznych dla kierunków efektów z zakresu umiejętności praktycznych, co jest właściwe dla kierunku studiów o profilu praktycznym, natomiast występują efekty właściwe dla profilu ogólnoakademickiego, odnoszące się do kompetencji badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych (np. BN_W04 - *zna i rozumie na poziomie rozszerzonym zagadnienia dotyczące projektowania i prowadzenia badań w zakresie bezpieczeństwa narodowego, a w szczególności o formułowanie problemów badawczych, metody, techniki i narzędzia badawcze*).

3. Opisy są nadmiernie rozbudowane, często w jednym opisie mieści się kilka efektów uczenia się, np. np. efektu BN_W02 w którym zakłada się, że student, *zna i rozumie na poziomie rozszerzonym znaczenie i uwarunkowania bezpieczeństwa narodowego w skali lokalnej, regionalnej, narodowej i globalnej, strukturach i instytucjach bezpieczeństwa, relacjach między nimi; współczesne koncepcje bezpieczeństwa; rolę kultury strategicznej i edukacji w praktycznym tworzeniu strategii bezpieczeństwa narodowego* oraz BN_U02 - *potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisu i praktycznego analizowania problemów dotyczących bezpieczeństwa narodowego, związanych z ochroną porządku publicznego, zastosowania zasad prawnych oraz procedur wynikających z polityki bezpieczeństwa wewnętrznego w skali narodowej oraz gospodarki jako systemu społecznego i identyfikacji i prognozowania zjawisk społecznych zachodzących w obrębie organizacji i instytucji*. Sposób opisu zakładanych efektów uczenia się sprawia, że bardzo utrudnione, a w niektórych przypadkach niemożliwe będzie skuteczne sprawdzenie i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studentów. W opisie zakładanych efektów uczenia się występują błędy terminologiczne, niejednoznaczności, utrudniające ich zrozumienie, a także pospolite błędy językowe (np. efekt BN_W010 - *zna i rozumie w sposób pogłębiony systemy normy, reguły (prawne, organizacyjne, zawodowe, moralne, etyczne) organizujące struktury i instytucje społeczne i rządzące nimi prawidłowości w zakresie bezpieczeństwa narodowego*. Systemy norm i reguł nie mogą organizować i instytucji społecznych).
4. Efekty uczenia się są zbyt ogólne, co utrudnia skuteczną weryfikację efektów uczenia się. Ogólnikowość opisu zakładanych efektów uczenia się wyraża się tym, że nie określono zakresu umiejętności do opanowania przez studentów, np. w efekcie BN_W13 zakłada się, że student, *zna i rozumie zagadnienia z zakresu dziedzin nauk i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku bezpieczeństwo narodowe, którą może wykorzystać dla rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości* – ale nie jest określone, o jakich dziedzinach nauk i dyscyplinach naukowych mowa i jakie są zakresy ich zastosowania. Podobnie w efekcie BN_U05 zakłada się, że student i absolwent, *potrafi przygotować różne prace pisemne i wystąpienia w języku polskim i obcym właściwych dla kierunku bezpieczeństwo narodowe lub w obszarze leżącym na pograniczu różnych dyscyplin naukowych*, ale nie jest określone, na jakim poziomie stopienia znajomości języka w odniesieniu do Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz o jakich dyscyplinach mowa. Nie jest także możliwe sprawdzenie i ocena stopnia osiągnięcia przez studentów efektu sformułowanego tak, jak BN_W13 i BN_U05, w sytuacji, gdy w opisie efektu nie zostały określone, ani dyscypliny naukowe ani zakres ich wiedzy i umiejętności.
5. Nie jest spełniony warunek określony w §3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 661), w którym określono wymogi, które powinien spełniać program studiów o profilu praktycznym (zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS). We wniosku zadeklarowano, iż łączna liczba punktów, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne została określona na 24 punkty ECTS, co stanowi ok 18% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów.

6. We wniosku nie określono łącznej liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz łącznej liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia.
7. W przypadku praktyk przeszacowano liczbę punktów ECTS w stosunku do godzinowego nakładu pracy własnej studenta przypadającego na 1 punkt ECTS. Dla 360 godzin praktyk łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym wynosi 24 ECTS.
8. Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem (§ 39 Regulaminu studiów) na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu, zatrudnienia na podstawie umowy cywilno-prawnej, prowadzenia samodzielnej działalności gospodarczej, wolontariatu. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Dodatkowo, potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, może zostać dokonane tylko w ramach procedury rekrutacji na studia. Podkreślić należy jednak, że Wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 ust. 1 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też kategorii naukowej.
9. We wniosku nie zawarto szczegółowego opisu zasad dyplomowania specyficznego dla wnioskowanego kierunku.
10. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.), bowiem w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w załączniku do uchwały.
11. We wniosku Uczelnia wskazała 14 różnego rodzaju laboratoriów, jednak w opisie brakuje informacji, jakim oprogramowaniem one dysponują i w jakim zakresie będą wykorzystywane w procesie kształcenia na wnioskowanym kierunku.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

Uchwała nr 678/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 22 lipca 2021 r.

---

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Menedżerskiej w Warszawie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
28.07.2021

Stanisław Wrzosek

Uchwała nr 678/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 22 lipca 2021 r.
